

Dr hab. Magdalena Sitek, prof. WSGE
Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej
im Alcide De Gasperi w Józefowie

Józefów, 29 lipca 2019 r.

**Recenzja dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego
doktora habilitowanego Bogusława Ulijasza
w postępowaniu habilitacyjnym w dziedzinie nauk społecznych w
dyscyplinie nauki prawne**

Opinię sporządzam wykonując uchwałę Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułu z **dnia 4 czerwca 2019 r., Nr pisma BCK-I-L-6650/19** oraz umowę zawartą w dniu 25 czerwca 2019 z Dziekanem Wydziału Prawa i Administracji UKSW w Warszawie.

Podstawę prawną do sporządzenia opinii stanowi art. 18a ust. 5 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789) (dalej: ustawa o stopniach), w zw. z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę -Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1669).

Przedmiot mojej oceny stanowią:

- monografia pt. *Wykonywanie i organizowanie sportu w Polsce. Studium administracyjno – prawne*, wydawnictwo Marszałek, Toruń 2018 r. ss. 281 ISBN 978-83-66220-66-9, jako osiągnięcie naukowe w rozumieniu art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy z 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2014 poz. 1852, z 2015 poz. 249, 1767) w związku z par. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. Nr 196, poz. 1165);
- inne publikacje i aktywność badawcza Habilitanta- jako osiągnięcia naukowe;
- aktywność dydaktyczna, organizacyjna i międzynarodowa - jako osiągnięcie w zakresie dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej.

1. Zatrudnienie i awanse naukowe

Dr Bogusław Ulijasz był zatrudniony w kilku uczelniach:

- 2006 – 2007 - **Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu** - nauczyciel akademicki, adiunkt;
- 2006 – 2011 - **Wyższa Szkoła Inżynieryjno – Ekonomiczna w Ropczycach** - nauczyciel akademicki, adiunkt;
- 2005 – 2013 - **Uniwersytet Rzeszowski** - Wydział Prawa i Administracji - nauczyciel akademicki, adiunkt, umowa o dzieło;
- 2006 – 2015 - **Katolicki Uniwersytet Lubelski im. Jana Pawła II** - nauczyciel akademicki, adiunkt;
- 2011- 2016 - **Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno- Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu** - nauczyciel akademicki, adiunkt;
- 2015 – obecnie - **Uniwersytet Pedagogiczny im. K.E.N. w Krakowie** - nauczyciel akademicki, adiunkt;

Pracę naukową i dydaktyczną dr B. Uljasz łączy z praktyką prawniczą wykonywaną przy okazji pełnienia funkcji publicznych oraz prowadzenia własnej kancelarii prawnej. Jest radcą prawnym. Do sukcesów zawodowych Kandydata należy zaliczyć piastowanie funkcji **Zastępcy Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego** – centralnego organu administracji rządowej. **Sekretarza Województwa Podkarpackiego, Dyrektora Oddziału Regionalnego Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz Wiceministra w Resorcie Sportu i Turystyki (2013-2015).**

Studia prawnicze ukończył w rzeszowskiej filii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Stopień doktora nauk prawnych uzyskał w dniu 11 października 2005 r. na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim na podstawie pracy zatytułowanej *Współdziałanie państwa i Kościoła katolickiego w zakresie pomocy społecznej w Polsce*. Promotorem pracy był ks. prof. Henryk Misztal. Recenzentami zaś byli: prof. S. Wrzosek i prof. Z. Niewiadomski.

Przebieg kariery wskazuje na to, że dr Bogusław Uljasz posiada udokumentowane teoretyczne i praktyczne wykształcenie oraz kwalifikacje z zakresu dyscypliny nauki prawne. Kandydat posiada wykształcenie prawnicze, stąd ubiega się o habilitację na podstawie dorobku naukowego z zakresu nauk prawnych.

2. Monografia. Kandydat wskazał we wniosku jako osiągnięcie naukowe monografię pt. *Wykonywanie i organizowanie sportu w Polsce. Studium administracyjno – prawne*, wydawnictwo Marszałek, Toruń 2018 r. ss. 281 ISBN 978-83-66220-66-9. We

wstępie Autor określił przedmiot badawczy, hipotezę badawczą, cele oraz metody badawcze. Celem pracy jest analiza regulacji prawnych i prawnoadministracyjnych dotyczących organizacji i funkcjonowania sportu w Polsce. W zamierzeniu Habilitanta realizacja tego celu miała być podstawą do sformułowania wniosków *de lege lata* i *de Lege ferenda* (9-10). Główną hipotezą badawczą jest twierdzenie, według którego konieczne jest ustanowienie odpowiedniego nadzoru nad wykonywaniem i organizowaniem sportu w Polsce. Autor sugeruje, że odpowiednie instytucje publiczne powinny zostać ustawowo wyposażone w uprawnienia do stosowania w ramach nadzoru, kryterium gospodarności w stosunku do klubów czy związków sportowych, finansowanych ze środków publicznych.

W pracy Habilitant posłużył się przede wszystkim metodą prawną-dogmatyczną, dzięki której dokonał analizy przepisów prawa polskiego oraz przepisów wewnętrznych polskich i międzynarodowych organizacji sportowych. Habilitant posługuje się również metodą historyczną odwołując się w niewielkim zakresie do rozwiązań antycznych oraz ukazuje rozwój przepisów prawa sportowego w II Rzeczypospolitej Polskiej oraz w okresie PRL-u. W dużej mierze jednak Autor stosuje metodę opisową.

2.1. Tytuł i struktura pracy

Praca składa się z wstępu, zakończenia, bibliografii, wykazu źródeł i orzecznictwa oraz sześciu rozdziałów. Na końcu pracy znajduje się streszczenie w języku angielskim i rosyjskim.

W pierwszym rozdziale (s. 19-49) Autor ukazał genezę i istotę prawnej regulacji sportu w Polsce. W szczególności omówił koncepcję pojęcia i definicję sportu. Następnie przedstawił historię regulacji prawnych dotyczących sportu w Polsce poczynając od 1918 r. poprzez okres PRL-u, a w końcu przedstawił obecnie funkcjonujący model regulacji prawnych w Polsce. Autor wykazał, że w najnowszych regulacjach ustawodawca dąży do zwiększenia przejrzystości działań polskich związków sportowych, zwłaszcza w zakresie walki z korupcją i nepotyzmem.

W rozdziale drugim (s. 50-76) Autor przedstawił strukturę organizacji klubów sportowych i związków sportowych w Polsce. W tej części pracy Habilitant określa miejsce zawodnika w strukturze klubu i działalności sportowej. Rozważania te są o tyle ważne, że kluby sportowe mogą działać w różnej formie prawnej, w tym spółek prawa handlowego. Forma prawna organizacji klubu sportowego ma szczególne znaczenie w przypadku występowania klubu w wyższych ligach, gdzie niezbędne jest dysponowanie znacznymi funduszami, aby uzyskać licencję. Habilitant jeden z punktów tego rozdziału

słusznie dedykował procedurze uzyskania licencji, czyli zaświadczenia o spełnieniu przez klub warunków uczestnictwa we współzawodnictwie. Autor omówił również organizację i funkcjonowanie uczniowskich klubów sportowych oraz systemu przyznawania stypendiów sportowych. Na końcu tego rozdziału Autor omówił także związki sportowe.

Rozdział trzeci (s. 76-106) Autor dedykował w całości polskiemu związkowi sportowemu. Swoje opracowanie w tym zakresie rozpoczął od określenia istoty i celów polskich związków sportowych. Rozważania zostały oparte na ustawie o prawie sportowym. Ciekawym elementem tego rozdziału jest przedstawienie procedury powoływania do życia związku sportowego. Tym samym rozdział ten nabiera charakteru praktycznego bowiem może być wykorzystywany przez podmioty chcące założyć nowy związek sportowy. Następnie przedstawione zostały zadania i uprawnienia związku sportowego, ze wskazaniem na wyłączne kompetencje takiego związku.

Rozdział czwarty (s. 107-1 151) dotyczy kontroli i nadzoru nad Polskim Związkiem Sportowym. Autor zdefiniował pojęcie kontroli i nadzoru w kontekście prawa sportowego. Wskazał również na to, że organ kontroli musi posiadać określone ustawą kompetencje, w ramach których organ posiada szereg uprawnień związanych z czynnościami kontrolnymi. Autor słusznie zauważył, że pojęcie kontroli i nadzoru w prawie sportowym posiada ścisły związek z odpowiednimi przepisami prawa administracyjnego. Szczególna rola w ramach nadzoru i kontroli przynależy ministrowi właściwemu ds. kultury fizycznej, co wynika z ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej. Minister w ramach swoich kompetencji wydaje zgodę na utworzenie Polskiego Związku Sportowego. Kolejne kompetencje ministra dotyczą spraw dyscyplinarnych i regulaminowych. Dalej minister sprawuje nadzór nad legalnością i zgodnością z prawem działania związków sportowych. Moim zdaniem Habilitant winien określić zasady stosowania prawa administracyjnego w zbiegu z prawem sportowym. Czy jest to stosowanie bezpośrednie czy też tylko odpowiednie.

Rozdział piąty (s. 152-190) dotyczy Narodowego Ruchu Olimpijskiego (NRO). Autor podkreślił rolę NRO w opracowaniu i realizacji strategii rozwoju sportu. Jego działalność opiera się na Karcie Olimpijskiej, która obowiązuje od 8 grudnia 2014 r. Podstawową instytucją w tym zakresie jest Polski Komitet Olimpijski, który został powołany do życia w 1919 r. W dalszej części tego rozdziału Autor analizuje konkretne zapisy dotyczące statusu prawnego Polskiego Komitetu Olimpijskiego. W pracy zostały przedstawione takie kwestie jak: organizacja, cele i środki Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Szczególną rolę w strukturach sportowych pełni Polski Komitet

Paraolimpijski. W dalszej części tego rozdziału Autor przedstawił statut tej organizacji, cele i zadania oraz ochronę symboli paraolimpijskich.

W rozdziale szóstym (s. 191-234) Habilitant skoncentrował się na kwestiach bezpieczeństwa w sporcie i zwalczania dopingu w Polsce. Problematyka ta jest niezwykle ważna i musi być zgodna z uregulowaniami jakie wynikają z prawa międzynarodowego oraz wymogów międzynarodowych organizacji sportowych. Analiza tej problematyki została oparta na ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie oraz na podstawie ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. o zwalczaniu dopingu w sporcie (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1051 ze zm.). Habilitant podkreśla, że dla zawodnika najważniejszą kwestią jest jego bezpieczeństwo, zwłaszcza bezpieczeństwo zdrowotne. Konieczna jest zatem wysoko wykwalifikowana opieka zdrowotna. Kluby sportowe mają ustawowy obowiązek odpowiedniego ubezpieczenia zawodników. Oprócz bezpieczeństwa ważne dla klubów, ale też i dla samych zawodników jest zwalczanie dopingu w sporcie. Habilitant określił różne formy dopingu oraz wskazał na podstawy prawne obowiązujące w Polsce. Ważnym elementem pracy jest określenie zasad odpowiedzialności zawodnika oraz klubu za stosowanie dopingu. W zwalczaniu dopingu istotną rolę odgrywa Polska Agencja Antydopingowa.

Sam problem badawczy poruszanych przez Habilitanta jako taki nie jest nowy. Jest on opracowany dość szeroko w literaturze polskiej. Dotychczasowe opracowania jednak mają charakter przyczynkowy. Ujęcie problemu przez Bogusława Ulijasza jest dość szerokie stąd ma charakter opracowania oryginalnego czy nawet nowatorskiego. Twierdzenie to opieram na fakcie, że jest to opracowanie całościowe problematyki organizacji i funkcjonowania sportu w Polsce z punktu widzenia nie tylko normatywnego, ale przede wszystkim instytucjonalnego. Jednocześnie autor zwrócił uwagę na kwestie rzadko w literaturze opracowywane, a związane z bezpieczeństwem zawodników, odpowiedzialnością klubów sportowych i związków sportowych, a także Polskiego Związku Sportowego i ministra właściwego do spraw sportu. Szczególne znaczenie ma zbudowanie systemu prawnego i instytucjonalnego w zwalczaniu dopingu w sporcie. Na podstawie analizy niniejszej pracy można stwierdzić, że Polsce istnieje dość dobrze zorganizowany system sektora sportowego.

Podsumowując ten punkt według mojej oceny mogę stwierdzić, że treść pracy jest zbieżna z tytułem monografii. Układ pracy zasadniczo też jest poprawny, wyczerpuje tezy przedmiotu, a wielkość rozdziałów jest proporcjonalna. Moim zdaniem warto byłoby wprowadzić mniejsze jednostki redakcyjne, co uczyniłoby pracę bardziej przejrzystą.

Habilitant w pracy wykazał się znajomością literatury, często przytacza poglądy innych autorów, zna i cytuje orzecznictwo sądów administracyjnych. Wyraża też swoje stanowisko w różnych kwestiach, nierzadko też podejmuje polemikę naukową.

2.2. Podstawa źródłowa i bibliograficzna

Podstawę bibliograficzną stanowi ok. 152 pozycji literatury, monografii i artykułów. Jest to literatura głównie polskojęzyczna. Z pozycji obcojęzycznych jest tylko 6 pozycji anglojęzycznych, a szkoda, bowiem literatura zwłaszcza anglojęzyczna, w tym zakresie jest dość obszerna. Wykorzystanie jej w większym stopniu podniosłoby poziom merytoryczny i dyskusję naukową na wyższy poziom. Habilitant wykorzystał najważniejsze opracowania w omawianym temacie, zwłaszcza dzieła autorstwa A. Wacha, S. Fundowicza. W pracy można byłoby przytoczyć jeszcze inne opracowania, takie jak chociażby:

Houlihan, B. *Dying to win: Doping in sport and the development of anti-doping policy*. Council of Europe, 2002.

Kubiak, R. *Legalność pierwotna ryzyka sportowego*. Prokuratura i Prawo, 2006, 12: 13.

Piechota, R. *Reguły antydopingowe w prawie międzynarodowym*. Studia Iuridica Toruniensia, 2010, 6: 152-181.

Sitek M. *Problemy prawne i etyczne rynku pracy klubów sportowych piłki nożnej z perspektywy unijnej polityki zatrudnienia*, [w:] A. Organiściak-Krzykowska, K. Nyklewicz (red.), *Rynek pracy w dobie innowacji*, Warszawa Olsztyn 2014, s. 116-125.

Sitek M., *Prawo piłkarza (sportowca) do obrony w świetle przepisów FIFA i PZPN*, Journal of Modern Science 3/34/2017, s. 91-104.

Skup, K. *Walka z dopingiem w prawie międzynarodowym i Unii Europejskiej*, 2017.

Ponadto, Autor w swojej pracy przywołał około 30 pozycji z literatury lub dokumentów internetowych. Odrębnym punktem są inne źródła zawierające uzasadnienia do projektów ustaw czy statuty organizacji sportowych oraz projekt ustawy o zmianie ustawy o sporcie.

Pomimo niekompletności literatury uznaję, że Autor przywołał literaturę podstawową, gruntownie przeanalizował poglądy innych autorów i krytycznie odniósł się do koncepcji panujących w doktrynie, między innymi na temat bezpieczeństwa zawodników, organizacji i funkcjonowania związków sportowych oraz kontroli i nadzoru prowadzonego przez organizacje sportowe i publiczne, w tym ministra właściwego do spraw sportu.

W kwestii oceny kwerendy źródeł przeprowadzonej przez Habilitanta, należy stwierdzić, że została ona wyczerpująca. Zostały zebrane wszystkie akty prawne niezbędne do opracowania tematu pracy habilitacyjnej. Największy zbiór aktów prawnych obejmuje

polskie ustawodawstwo. Oprócz polskich ustaw w pracy przywołanych zostało kilkanaście rozporządzeń ministra sportu, ministra edukacji narodowej oraz ministra sprawiedliwości.

Na uwagę zasługuje również odniesienie się Habilitanta do kilkunastu aktów prawnych o charakterze międzynarodowym. Są to głównie dokumenty normatywne różnych międzynarodowych organizacji sportowych. Autor publikacji dość często powołuje się na konkretne przepisy prawa dokonując ich interpretacji. Rzadko przytaczane są teksty prawne w dosłownym ich brzmieniu. Autor zawsze podaje teksty jednolite co należy uznać za wykazanie się przez niego dobrą techniką analizy przepisów prawnych.

W końcu Habilitant w swojej pracy powołał się na liczne wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego, wyroki Wojewódzkich Sądów Administracyjnych, a także na kilka wyroków Sądu Najwyższego oraz w jednym przypadku na wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Habilitant w wielu przypadkach dokonał analizy treści tych wyroków, jednak w większości przypadków wyroki te zostały przytoczone w przypisach dla poparcia tez głoszonych w pracy.

2.3. Uwagi krytyczne

Co do zasady temat pracy został poprawnie sformułowany, a tekst został podzielony na logiczne jednostki redakcyjne. Moim zdaniem tekst w poszczególnych rozdziałach należałoby podzielić na mniejsze jednostki redakcyjne. Dzięki temu technicznemu zabiegowi lektura tekstu publikacji byłoby bardziej strawną dla czytelnika. W niektórych rozdziałach występują podsumowania (rodz. II s. 75-76) inne zaś nie zawierają takiej jednostki redakcyjnej (rodz. I). Jest to z wielką szkodą dla publikacji. Stanowi to jednocześnie asymetryczność podziałów publikacji. Moim zdaniem autor zbyt powierzchownie potraktował część historyczną. Na str. 20 pisze o etymologii słowa „sport”, wskazując na jego rzymskie pochodzenie. Może warto byłoby w tym miejscu wskazać bardzo pobieżnie, że idea sportu powstała już w antycznej Grecji, gdzie miały miejsce pierwsze olimpiady. Z kolei w antycznym Rzymie powstały pierwsze związki sportowe o charakterze prywatnym, o czym warto byłoby też wspomnieć w pracy.

W pracy wielokrotnie pojawia się kwestia autonomii związków sportowych. Z drugiej jednak strony cały rozdział czwarty został dedykowany kontroli i nadzorowi. Moim zdaniem konieczne jest określenie relacji kontroli i nadzoru w odniesieniu do koncepcji autonomii. Czy nie jest, aby tak, że polski ustawodawca zbyt ogranicza autonomię związków sportowych? Poszukiwanie odpowiedzi na tak postawione pytanie można byłoby udzielić dzięki przeprowadzonym badaniom komparatystycznym, których Autor nie przeprowadził.

Moim zdaniem dość powierzchownie Autor potraktował uczniowskie kluby sportowe, stypendia sportowe i związki sportowe. W sumie tym ważnym problemom poświęcił strony od 63 do 75.

Jak pisałam już wcześniej niezwykle ciekawy jest rozdział trzeci, a którym Autor omawia kwestie związane z Polskim Związkiem Sportowym. Rozdział ten w dużej mierze ma charakter praktycznych rozwiązań, które mogą być wykorzystane przy powoływaniu do życia tego typu organizacji. Natomiast w tym rozdziale jest stosunkowo mało teoretycznych i dogmatycznych rozważań. Moim zdaniem Autor powinien przeprowadzić pogłębioną i merytoryczną dyskusję nad niektórymi rozwiązaniami co z całą pewnością przyczyniłoby się to podniesienia jakości pracy.

2.4. Użyteczność rezultatów dla postępu w nauce

Monografia spełnia funkcje publikacyjne, tematyka pracy jest wystarczająco różnorodna i wewnętrznie w miarę dobrze rozbudowana. Praca przedstawia system prawny i fragmentarycznie instytucjonalny organizacji sportu w Polsce. Habilitant wykazał się dużą wiedzą z zakresu prawa sportowego i administracyjnego. Praca ta ma duże znaczenie nie tylko dla prawników, którzy dzięki lekturze dzieła mogą zapoznać się z dość złożonymi kwestiami organizacji i funkcjonowania związków sportowych, ale również dla praktyków działających w ramach różnych form organizacji życia sportowego. Jak już napisałam wcześniej, w szczególności rozdział drugi stanowi pewną instrukcję dla osób chcących powołać do życia nowe związki sportowe. W całej pracy przewija się doświadczenie autora, zdobyte przy okazji pełnienia funkcji publicznych, zwłaszcza sekretarza stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki.

W zakończeniu Autor wskazuje na potrzebę nie tylko zmiany uregulowań prawnych dotyczących sportu, ale również na szerszą kodyfikację tego obszaru życia społecznego. Zdaniem Autora pozwoli to na nie tylko na lepszą organizację sportu, ale również na skuteczniejszą walkę z patologiami, a zwłaszcza z dopingiem (s. 236). Moim zdaniem jest to słuszna uwaga, niemniej jednak konieczne jest szersze stosowanie zasad interpretacji czy wykładni przepisów prawa, a dopiero w dalszej kolejności przeprowadzenie jego nowelizacji czy kodyfikacji. Tym bardziej, że obecnie daje się zauważyć tendencję w prawie europejskim zmierzającą do dekodyfikacji prawa.

Zgadzam się ze stanowiskiem Autora, że konieczne jest wprowadzenie nowych zasad kontroli i nadzoru nad działalnością organizacji sportowych z jednoczesnym poszanowaniem ich autonomii (s. 237-238). Z zagwarantowaniem autonomii działania związków sportowych jest powiązana konieczność zwiększenia nakładów na ich

funkcjonowanie. Dopiero to zapewni im większą autonomię. Autor idąc z duchem mody nadużywa też pojęcia konstytucja w odniesieniu do nowych regulacji prawnych (s. 240). Moim zdaniem konstytucja jest tylko jedna i to ta przyjęta przez Zgromadzenie Narodowe w 1997 r.

3. Ocena pozostałych osiągnięć naukowych i aktywności badawczej Habilitanta

Na dorobek Habilitanta składają się publikacje zamieszczone w działach zbiorowych, w czasopismach oraz redakcje monografii. Autor był współredaktorem czterech dzieł zbiorowych. Ponadto opublikował dwadzieścia cztery rozdziały w dziełach zbiorowych. Artykułów naukowych jest tylko pięć. Habilitant w swoim dorobku ma również cztery recenzje dzieł zbiorowych. Pod względem ilościowym dorobek naukowy należy ocenić pozytywnie. Jednak nierównomiernie zostały rozłożone akcenty w poszczególnych grupach publikacji. Moim zdaniem zbyt dużo jest publikacji znajdujących się w dziełach zbiorowych, najczęściej pokonferencyjnych, a zbyt mało jest artykułów. Tym bardziej, że tylko dwa z nich zostały opublikowane w czasopismach znajdujących się na liście czasopism Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa. Także należy krytycznie ocenić fakt, że tylko jedna publikacja jest w języku obcym. Dość dobrze natomiast należy ocenić opracowania znajdujące się w dziełach zbiorowych, które nierzadko były wydawane przez znaczące wydawnictwa uniwersyteckie. Habilitant nie dokonał wyceny punktowej swojego dorobku. Ten brak można usprawiedliwić tym, że w okresie przygotowywania wniosku ministerstwo dokonało zmiany zasad wyceny punktowej czasopism oraz wydawnictw.

Dorobek naukowy Habilitanta koncentruje się wokół takich problemów jak: samorząd terytorialny, ekologia, finansowanie działalności katolickich organizacji, rola i zadania asystenta rodziny, czynniki kształtujące bezpieczeństwo państwa, fundusze unijne, polityka regionalna, immunitet parlamentarny i w końcu organizacja i funkcjonowanie sportu. Jak widać spektrum tematów opracowań Habilitanta jest bardzo szerokie. Stosunkowo mało jest opracowań dotyczących sportu, a więc tematu, który jest przedmiotem pracy habilitacyjnej. Ze względu na ograniczenia ilościowe oceny dorobku naukowego moją ocenę ograniczę do kilku opracowań.

Pierwszą pracą z grupy problemów samorządu jest dzieło autorstwa Z. Ciechanowski, B. Uliasz, *Gospodarka regionalna. Podręcznik akademicki*, Warszawa 2015, ss. 295. Praca ta ma charakter podręcznika, niemniej posiada również pewne elementy naukowości. Opracowanie zostało zaopatrzone w aparat krytyczny, to jest

przypisy i wykaz literatury. Poruszane zagadnienia rzeczywiście mają charakter problemów akademicki mogą służyć w dużej mierze za instrukcję również dla praktyków. W pracy znajdują się liczne wykresy, które nie zawierają informacji co do źródła ich pochodzenia. Habilitant opisał w tej publikacji kwestię samorządu jako jednostki władzy publicznej, finanse JST, bariery aktywności gospodarczej samorządu administracji regionalnej, politykę strukturalną UE oraz spójność gospodarczą UE.

Kolejna publikacja to dzieło we współautorstwie Z. Ciekanowski, B. Uliasz, *Zwalczanie Terroryzmu w Unii Europejskiej*, Jarosław PWSTE 2015, ss.280. Habilitant w pracy tej opisał podstawowe kwestie dotyczące Unii Europejskiej w szczególności genezę powstania tej instytucji, system bezpieczeństwa, kompetencje i zagrożenia. Jest to wiedza podstawowa opatrzona jednak aparatem krytycznym.

Trzecim dziełem jest opracowanie we współredakcji Mariusz Bidziński, Marek Chmaj, Bogusław Uliasz, *Ustawa o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa*, Toruń 2017, ss. 247. Habilitant opracował kwestie dotyczące konstytucyjnoprawnego aspektu niektórych uprawnień Agencji Nieruchomości Rolnych oraz problemu zgodności przepisów ustawy z prawem unijnym. Jego wkład w to dzieło jest stosunkowo niewielki bowiem stanowi nie więcej niż 25% całości. Poruszane tam problemy mają również charakter podstawowy.

Pozostałe publikacje będę oceniała według takich grup problemowych jak: prawo samorządowe i administracyjne, prawo konstytucyjne oraz prawo wyznaniowe. Ze względu na ograniczenia ilościowe omówione zostaną tylko wybrane opracowania.

Pierwsza i najbardziej obszerna grupa opracowań autorstwa Habilitanta dotyczy szeroko rozumianego samorządu terytorialnego. I tak, można wskazać na artykuł pt. *Samorząd terytorialny a ekologia – aspekty prawne finansowe i organizacyjne*, w: *Innowacje ekologiczne do rozwoju społeczno-gospodarczym*, pod red. L. Woźniak, J. Krupa, J. Grzesik, Rzeszów 2006, s. 31-44. W opracowaniu tym, Autor wykazał się dobrą znajomością kwestii związanych z ochroną środowiska w działalności samorządu terytorialnego. Moim zdaniem badany przedmiot został określony zbyt szeroko, co oczywiście wpłynęło na jakość artykułu i brak pogłębienia omawianych zagadnień.

Następnym opracowaniem w tej grupie tematycznej jest artykuł autorstwa Habilitanta pod tytułem *E-administracja w samorządzie terytorialnym*, w: *10 lat reformy ustrojowej administracji publicznej w Polsce*, red. J. Parachimiuk E, B. Uliasz, E. Kruk, Warszawa 2009, s. 713-727. Autor w przedmiotowym artykule omówił kwestie E-administracji od strony jej funkcjonalności. Wykazał znaczenie informatyzacji dla funkcjonowania samorządu terytorialnego, powołanie do życia Biuletynu Informacji

Publicznej, ułatwienia w funkcjonowaniu wydziałów geodezyjnych oraz korzyści jakie ma dla przedsiębiorców informatyzacja samorządów terytorialnych. Z punktu widzenia okresu powstania tej publikacji, autor wykazał się dobrą znajomością ówczesnych nowości.

Z zakresu kwestii konstytucyjnej na pierwszym miejscu należy wymienić opracowanie pt. *Demokratyczne państwo prawa*, w: *Nauka o państwie i prawie. Wybrane zagadnienia*, pod. red. S. Grabowska, Rzeszów 2017, s. 102-113. W niniejszym opracowaniu Habilitant przedstawił różne modele państwa demokratycznego. W szczególności wskazał na model socjalny państwa i gwarancje jakie daje państwo demokratyczne. Te rozważania odniósł również do Konstytucji RP. W pracy zostały przytoczone poglądy i doktryny, zabrakło jednak aparatu krytycznego, czyli przypisów i wykazów literatury. Brak ten powoduje, że opracowanie ma charakter bardziej popularnonaukowy.

Drugim ważnym opracowaniem z tego zakresu jest artykuł pt. *Rodzaje i zakres świadczeń z pomocy społecznej*, *Roczniki Teologiczne KUL-praca Socjalna*, t. LXI/1/2014, s. 67-79. W artykule tym Habilitant umówił podstawowe pojęcia z zakresu pomocy społecznej oraz rodzaje świadczeń pomocy społecznej. Lektura tekstu pozwala stwierdzić, że jego autor wie o czym pisze i zna omawianą materię. Tekst został zaopatrzony w aparat krytyczny. Można jednak stwierdzić, że brakuje zakończenia z konkretnymi wnioskami.

Ostatnio grupą problemów badawczych Habilitanta są kwestie przynależące do prawa wyznaniowego. Na pierwszym miejscu należy wymienić opracowanie pt. *Prawne formy współdziałania państwa i kościoła katolickiego w zakresie pomocy społecznej*, w: *Funkcje publiczne związków wyznaniowych*, pod. red. A. Mezglewski, Lublin 2007, s. 161-190. W opracowaniu autor przedstawił relacje jakie zachodzą pomiędzy państwem a kościołem katolickim odnosząc się do różnych form współpracy pomiędzy oboma podmiotami. Ta współpraca może przyjmować charakter porozumień, umów, konkursów oraz działań nieformalnych. Uważam, że jest to jedno z najlepszych opracowań Habilitanta pod względem merytorycznym jak warsztatowym.

3.6. Krytyczna ocena merytoryczna pozostałego dorobku naukowego

Pozostały dorobek Habilitanta oceniam pozytywnie. Podejmuje w nim nowe problemy badawcze, stosownie do czasu powstania tych publikacji, jak chociażby kwestia budowy e-administracji w Polsce. Dorobek Habilitanta jest trochę rozrzucony pomiędzy trzy główne tematy, tj. prawo samorządowe i administracyjne, prawo konstytucyjne z

elementami praw człowieka oraz prawo wyznaniowe. W tym ostatnim czasie Habilitant zaprzestał publikowania nowych opracowań dotyczących prawa wyznaniowego.

Poziom opracowań poza książką habilitacyjną ma różny standard. Są opracowania o bardzo wysokim poziomie merytorycznym i metodologicznym, ale są też opracowania typowo popularyzatorskie. To co jest ważne w ocenie dorobku, Habilitant wykazuje się bardzo dobrym słownictwem prawniczym, znajomością przepisów prawa, literatury i poglądów doktryny. Jest to niewątpliwie efekt pełnienia przez Habilitanta licznych funkcji publicznych, które wymagały od niego interpretacji przepisów prawa i stosowania ich do konkretnych potrzeb.

Tak jak pisałam, w pozostałym dorobku Habilitanta nie znajdują się żadne opracowania dotyczące sportu, a więc przedmiotu książki habilitacyjnej. Niewątpliwie jest to efektem pełnienia przez Habilitanta funkcji sekretarza stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki w latach 2013-2015. W tym czasie nadzorował wiele sektorów organizacji i funkcjonowania związków sportowych, brał udział w nadzorowaniu budowy Stadionu Narodowego. Nie mam też uwag do technikaliów opracowań naukowych, a zwłaszcza do przypisów.

4. Osiągnięcia w zakresie dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej.

Habilitant posiada wystarczający dorobek w zakresie uczestnictwa w konferencjach krajowych i zagranicznych, popularyzacji nauki, w dydaktyce i promowaniu magistrów.

4.1. Konferencje:

Habilitant we wniosku habilitacyjnym podał, że uczestniczył 35 konferencjach naukowych, w tym 23 razy był to udział czynny. Nie podał jednak czy ta liczba konferencji dotyczy okresu po doktoracie. Nie można też wywnioskować, czy były to tylko konferencje krajowe czy też zagraniczne. Nie wiadomo też w jakich językach były wygłaszane referaty. Nie są mi znane tytuły wystąpień Habilitanta na konferencjach. Mogę jedynie domniemywać, że co do zasady wystąpienia te, w większości są tożsame z publikacjami jego autorstwa zamieszczonymi w dziełach zbiorowych.

Habilitant dziewięciokrotnie był członkiem komitetów naukowych konferencji oraz uczestnikiem paneli dyskusyjnych. Nie wiem też nic o tym, aby był organizatorem konferencji naukowych. Takie informacje nie znajdują się w przekazanej dokumentacji.

4.2. Działalność organizacyjna, dydaktyczna i opieka naukowa nad młodszą kadrami

Habilitant był członkiem komitetu redakcyjnego czasopisma *Ubezpieczenia w Rolnictwie. Materiały i Studia* ISSN 1507-4757 – Redaktor Naczelny. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Prawa Wyznaniowego. Brał udział w Zespołach eksperckich, między innymi przygotowujących strategię rozwoju Euregionalnego Stowarzyszenia Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych w perspektywie finansowania Unii Europejskiej na lata 2007-2013. W roku 2015 był członkiem Komitetu do spraw Umowy partnerstwa przy Ministrze Infrastruktury i Rozwoju oraz członkiem zespołu realizującego projekt społeczny pod nazwą „Włóczy-kije 2012”, którego celem była aktywizacja osób z niepełnosprawnością wzrokową finansowany ze środków miasta Krakowa. Brał udział w pracach 13 zespołów redakcyjnych przygotowujących różne dokumenty planistyczne.

Habilitant był promotorem pomocniczym przy prowadzeniu pracy doktorskiej mgr Anny Hadały pisanej pod kierownictwem dr hab. prof. nadzw. Sabiny Grabowskiej. Temat rozprawy doktorskiej to: *Pozycja ustrojowa izby drugiej parlamentu w wybranych państwach federacyjnych*. Praca została obroniona na UMCS Lublin.

Habilitant jest promotorem 57 prac licencjackich w latach 2007-2018 na kierunku prawo, obronionych na Uniwersytecie Pedagogicznym im. K.E.N w Krakowie oraz w Wyższej Szkole Inżynieryjno-Ekonomicznej w Ropczycach z siedzibą w Rzeszowie na kierunku administracja. Był recenzentem wielu prac dyplomowych.

W latach 2009 - 2013 sprawował opiekę nad Kołem Naukowym „SOKRATES”, Studentów Prawa Wydziału Zamiejscowego Nauk Prawnych i Ekonomicznych KUL im. Jana Pawła II w Tomaszowie Lubelskim.

4.3. Działalność dydaktyczna i popularyzatorska

W ramach popularyzacji nauki w roku 2014 i 2015 Habilitant wygłosił dwukrotnie 30 godzinne cykle wykładów na Białoruskim Państwowym Technicznym Uniwersytecie na Wydziale Ekonomii. W kwietniu 2015 r. na Uniwersytecie Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy na Słowacji wygłosił dwa wykłady na temat sportu i dyplomacji oraz „Impact of the infrastructure development and the organization of sporting events on tourism”

W roku 2009 i 2010 przeprowadził w Łańcucie cykl wykładów dla studentów Uniwersytetu III Wieku na temat samorządu terytorialnego oraz ubezpieczeń w rolnictwie.

5. Wniosek końcowy

Osiągnięcia naukowe, organizacyjne i popularyzatorskie uzyskane przez Habilitanta po doktoracie, który uzyskał w 2005 r., stanowią dość znaczący wkład w rozwój badań naukowych, można powiedzieć nawet interdyscyplinarnych z różnych obszarów prawa, w tym prawa sportowego. Mimo moich krytycznych uwag co do kwestii różnych wykazów, niejasności, pewnych, niedociągnięć w układzie pracy habilitacyjnej, omyłek redakcyjnych, oceniam dorobek dr Bogusława Uljasza pozytywnie, zwłaszcza ze względu na badania nad różnymi problemami prawnymi, co jest rzadko spotykane w naukach prawnych. Pozytywnie oceniam pozostały dorobek Habilitanta oraz jego działalność popularyzatorską, zaangażowanie się w działalność uczelni, zwłaszcza na rzecz studentów. Habilitant w ocenianym okresie promował licencjuszy, brał udział w konferencjach, głównie krajowych.

Stwierdzam, że dr Bogusław Uljasz spełnia wymogi formalne stawiane osobom wnioskującym o nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 16 ustawy z dnia 14 marca 20003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U.2014.poz.1852 ze zm.). W konsekwencji mojej pozytywnej oceny dorobku naukowego, pracy habilitacyjnej i pozostałej działalności akademickiej, wnoszę o dopuszczenie dra Bogusława Uljasza do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.

Dr hab. Magdalena Sitek, prof. WSGE